

notitie

Voortgang Visie Sport en Integriteit

ter informatie

ter besluitvorming

ter bespreking

aan	Algemene Vergadering NOC*NSF
van	Bestuur NOC*NSF
betreft	Voortgang Sport en Integriteit
datum	2 mei 2022

Inleidend

De misstanden bij het programma The Voice, de zaak Overmars bij Ajax, onderzoeken in een aantal sporten, berichten over grensoverschrijdend gedrag bij Kamerleden en politieke partijen trekken grote aandacht en maken duidelijk dat sociale veiligheid en grensoverschrijdend gedrag omvangrijke en complexe maatschappelijke problemen zijn. Het is cruciaal dat je als sector, maar ook als individuele organisatie je zaken goed voor elkaar dient te hebben. Vooral om leed te voorkomen en om ongewenste situaties adequaat aan te pakken.

Eerder tijdens deze Algemene Vergadering is benadrukt hoe belangrijk sportplezier is voor iedereen, sporters, vrijwilligers, professionals en supporters. Door preventief te werken wordt niet alleen de kans op grensoverschrijdend gedrag verlaagd, maar ontstaat ook een sportklimaat waarin iedereen maximaal sportplezier kan hebben, van jong tot oud; actief en passief. Zo snijdt het mes aan twee kanten. Minder negatieve situaties en veel meer sportplezier!

Het aantal signalen in de sport blijft stijgen. In het eerste kwartaal ziet het Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN) wederom een stijging t.o.v. het jaar daarvoor. Juist nu is het belangrijk om ook als sport onze verantwoordelijkheid te pakken en goed in te vullen. Integere sport is een randvoorwaarde, een fundament waarop de sport staat.

Gelukkig beginnen we niet op nul. We werken al jaren aan preventief beleid en aan ons tuchtrecht. Tegelijkertijd hebben we vorig jaar in onze gezamenlijke visie sport en integriteit uitgesproken dat het beter kan en moet. We zien echter ook grote verschillen in de mate waarin sportaanbieders en hun organisaties in staat zijn hier invulling aan te geven. Het is daarom van belang is dat we overal doordringen in de haarvaten van de sport, bij de sportaanbieders en bij de sporters zelf.

Bezoekadres
Papendallaan 60, Arnhem

Postadres
Postbus 302, 6800 AH Arnhem

Telefoon
+31 (0)26 483 44 00

Email
info@nocnsf.nl

Web
nocnsf.nl

Partners: Nederlandse Loterij AD Heineken H2 Rabobank

Bij het realiseren van de plannen die uit de Visie op sport en integriteit voortkomen en meer recente signalen uit de sport zelf, zien we een aantal uitdagingen ontstaan die we graag in samenwerking met al onze partners oppakken.

In deze notitie, bedoeld als tussenbericht, melden we een aantal recente positieve ontwikkelingen en een aantal meer fundamentele uitdagingen en dilemma's.

Recente ontwikkelingen en uitdagingen/dilemma's bij de Visie op sport en integriteit

Enkele recente resultaten:

- [Vertrouwenspersoon Sport opleiding](#) NOC*NSF/CVSN is geaccrediteerd door KIWA: Vertrouwenspersonen die zich willen specialiseren in sport gerelateerde casuïstiek kunnen de scholing Vertrouwenspersoon Sport volgen bij het Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN). Deze nieuwe scholing is bedoeld om het werk van vertrouwenspersoon te professionaliseren. De scholing is KIWA-geaccrediteerd en erkent door de Landelijke Vereniging voor Vertrouwenspersonen (LVV)
- NOC*NSF heeft in samenwerking met sportbonden een [voorlichting integriteit](#) voor topsporters ontwikkeld. Deze voorlichting is voor (aankomende) topsporters een eerste kennismaking met integriteit in de sport. Eerst kunnen ze individueel een korte e-learning doen. Daarna volgt een inhoudelijke groepssessie met het eigen team of trainingsgroep. Ze maken kennis met de waarden van sport, de belangrijkste regels, risico's en tips rondom matchfixing, doping en grensoverschrijdend gedrag. In 2022 zijn er 49 sessies beschikbaar die sportbonden kosteloos kunnen afnemen. In 2023 willen we verder toegroeien naar 80
- Vanuit de Sport hebben we campagne "[VOG heb jij er al](#)" geïnitieerd. Dit om het aanvragen van de Verklaring Omtrent Gedrag te stimuleren in de sport. We zien de resultaten van deze campagne terug in de cijfers van de VOG aanvragen. Dit jaar zijn er mede door deze campagne al net zoveel VOG's aangevraagd als vorig jaar in een heel jaar.
- Om te voorkomen dat verenigingen met sterk uiteenlopende, verschillende eisen door gemeenten worden geconfronteerd hebben de VSG, NOC*NSF en sportbonden gezamenlijk een voorbeeldmodel ontwikkeld; het model [Basiseisen Integriteit](#) Sportaanbieders. Dit model bestaat uit vier basiseisen, waaraan verenigingen op lokaal niveau minimaal zouden moeten voldoen: Gebruik regeling Gratis VOG, Gedragscode Sport, Vertrouwenscontactpersoon en Cursus of e-learning voor trainer-coaches. De pilot levert een handreiking met praktische tips om de zaken rond sociale veiligheid goed te regelen. Daarbij wordt ook gedacht aan meer dwingende maatregelen die gemeenten op praktische wijze kunnen opnemen in hun beleid, zoals het hanteren van voorwaarden rondom sociale veiligheid in samenwerkingsafspraken, huurovereenkomsten, tarieven- en of subsidiebeleid.
- De Tegemoetkomingsregeling voor een groep zwaar gedupeerden in de Gymnsport, die was geadviseerd in het rapport Ongelijke Leggers is met medewerking van het Ministerie van VWS en diverse deskundige partijen ontwikkeld en opengesteld. In de eerste weken bleek door signalen van sporters zelf dat de praktische uitvoering verbeterd kon worden t.b.v. het vergroten van de laagdrempeligheid voor de in 'Ongelijke leggers' beschreven doelgroep.

Uitdagingen en dilemma's:

- Cijfers laten zien dat huidige preventieve maatregelen nog onvoldoende worden ingezet:
 - Het gebruik van de gratis VOG-regeling blijft achter. In de huidige situatie maakt slechts 20% van de sportorganisaties gebruik van de gratis VOG-regeling.
 - 41% van de sportverenigingen die zijn aangesloten bij een sportbond stelt een VOG voor bestuursleden, trainers en coaches verplicht (rapportage Mulier).
 - Een quick scan van de VSG laat zien dat het thema op lokaal niveau ook door gemeenten nog zeer beperkt wordt opgepakt. 49% van de gemeenten geeft aan dat het thema sociale veiligheid geen aandacht heeft in de lokale sportakkoorden en 40% geeft aan dat het geen thema is in eigen beleid. Er is een grote groep gemeenten die er bescheiden aandacht voor heeft in eigen beleid en in het lokale sportakkoord. Dit beperkt zich dan vaak tot een voorlichtingsbijeenkomst of een inspiratiesessie, maar geen structureel beleid. Die groep gemeenten die meer aandacht heeft in haar beleid voor sociale veiligheid in de sport schommelt rond de 15%.
Sterker stimulerende en mogelijk zelfs dwingende maatregelen lijken noodzakelijk.
- Uit de vorig jaar vastgestelde Visie Sport en Integriteit en de eerste resultaten van de doorrekening van deze visie door Berenschot blijkt dat er nog heel veel te winnen valt op preventief vlak. Het meer en beter scholen van onze trainers en coaches is daar een belangrijke stap in. Uiteindelijk zou iedereen die voor een groep kinderen staat pedagogische vaardigheden moeten hebben, evenals vaardigheden om grensoverschrijdend te voorkomen en te herkennen.
- Er is in toenemende mate aandacht voor grensoverschrijdend gedrag en sociale veiligheid in de Nederlandse topsport. Tijdens evaluaties van voorbereidingen op deelname aan belangrijke sportevenementen noemen sporters en begeleiders sociale veiligheid vaker als thema waar verbeteringen op dienen plaats te vinden. In toenemende mate blijkt ook dat een gezamenlijk normen kader zoals dat bij seksueel grensoverschrijdend gedrag wel bestaat, voor andere vormen van grensoverschrijdend gedrag nog niet aanwezig is in de sport. Wel komt het gesprek daarover steeds meer op gang.
Zonder meer exacte normstelling is inmiddels ook gebleken dat het lastig is om vermeende overschrijdingen vanuit het huidige tuchtrecht aan te pakken. Belangrijk is dan ook het ontwikkelen van een blauwdruk voor tuchtregele voor grensoverschrijdend gedrag en daar een gezamenlijk normenkader voor te ontwikkelen. Het is belangrijk binnen de sector af te spreken wat grensoverschrijdend gedrag is en hoe we daar tegen op willen treden. Hierbij is het ook goed om andere oplossingsrichtingen gericht op een veilig sportklimaat, dan tuchtrecht mee te nemen. Sporters geven aan dat zij het alleen al bespreekbaar maken van het sociale klimaat zeer op prijs zouden stellen.
- Gezien de aandacht voor grensoverschrijdend gedrag in de topsport ligt het voor de hand begeleiders meer bewust te maken van hun gedrag en topsporters meer weerbaar te maken. De groep die bereikt zou moeten worden is veel groter dan het huidige bereik van de voorlichting en het is zaak om dan meer thema's bespreekbaar te maken dan alleen doping waar nu al wel voorlichting over wordt gegeven.

- De maatregelen op gebied van preventie kosten veel geld, dat laten de eerste prognoses uit de Berenschot doorrekening zien. Zodra de doorrekening is afgerond wordt deze gepubliceerd om vervolgens met landelijke en lokale partners en overheden te bespreken op welke wijze de plannen uit de Visie Sport en Integriteit gerealiseerd kunnen worden.
- Tot slot is het belangrijk duidelijkheid te creëren op de positionering van het CVSNI in relatie tot NOC*NSF inclusief de taken en rollen die daar zouden moeten liggen.